

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ СЛУЖБИ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ
ТА СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ
ЦЕНТР КІБЕРБЕЗПЕКИ
КАФЕДРА КІБЕРБЕЗПЕКИ**

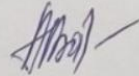
ПРОГРАМА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

освітня програма	Кіберзахист у сфері інформаційних технологій та кіберпросторі
рівень вищої освіти	другий (магістерський)
форма здобуття вищої освіти	заочна
статус навчальної дисципліни	обов'язкова
мова викладання	українська

Програму науково-дослідної практики розглянуто та схвалено на засіданні кафедри кібербезпеки ЦКБ ННІ ІБ СК НА СБ України від «04» грудня 2025 року, протокол №11.

Програму науково-дослідної практики погоджено з гарантом освітньої програми

Завідувач кафедри кібербезпеки ЦКБ ННІ ІБ СК
Національної академії СБ України
доктор технічних наук, професор
«04» 12 2025 р.

Анастасія ВАВІЛЕНКОВА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Показник	Значення показника
Курс	3
Семестр	5
Обсяг (<i>кредити ЄКТС/години</i>)	9 / 270
Кількість змістових модулів	1
Розподіл годин за видами навчальної діяльності:	
лекції (Л)	-
семінарські заняття (СЗ)	-
практичні заняття (ПЗ)	-
лабораторні заняття (ЛЗ)	-
самостійна робота (СР)	270
форма підсумкового контролю (<i>семестр</i>)	диференційований залік (5)

Науково-дослідна практика є завершальним етапом навчання і проводиться на випускному курсі з метою узагальнення та вдосконалення здобутих здобувачами вищої освіти знань, практичних умінь і навичок, оволодіння професійним досвідом та готовності до самостійної трудової діяльності, а також збирання матеріалів для виконання кваліфікаційної роботи з урахуванням спрямування освітньої програми.

Мета: полягає у завершенні формування професійних практичних навичок, застосуванні отриманих професійних знань, поглибленні та закріпленні теоретичних положень із фахових дисциплін, збиранні матеріалів для виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи з урахуванням спрямування освітньої програми, набутті здобувачами вищої освіти досвіду самостійної науково-дослідної роботи та опрацювання методики її проведення, поглиблення теоретичних знань щодо кіберзахисту у сфері інформаційних технологій та кіберпросторі для написання випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи, формування вмій і навичок опрацювання наукових та інформаційних джерел.

Завдання:

- формування наочного уявлення про місце та характер майбутньої професійної діяльності, організацію, методику й тактику діяльності органів, підприємств, установ та організацій, форми їхньої взаємодії;

- набуття практичних навичок роботи на конкретній посаді, досвіду організаторської, службової та виховної роботи;

- залучення здобувачів вищої освіти до самостійної дослідницької роботи;

- ознайомлення з методикою проведення науково-дослідної роботи в академічних та спеціалізованих інститутах, провідних компаніях;

- збір практичних матеріалів для написання випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи;

- розширення наукового світогляду здобувачів вищої освіти;

- дослідження проблемних практичних питань та вміння пов'язувати їх з обраним теоретичним напрямком дослідження;
- визначення структури та змісту випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи.

2. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕННОСТЕЙ ТА РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

За результатами науково-дослідної практики здобувачі вищої освіти повинні володіти наступними **компетентностями**:

- Здатність розв'язувати задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у галузі національної безпеки (кіберзахист, забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері), провадити діяльність, пов'язану із кіберзахистом у сфері інформаційних технологій та кіберпросторі.

- ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 2. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
- ЗК 3. Здатність спілкуватися іноземною мовою.
- ЗК 4. Здатність проводити дослідження на відповідному рівні.
- ЗК 5. Усвідомлення рівних можливостей та гендерних проблем.
- ЗК 6. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

СК 1. Здатність здійснювати професійну діяльність у відповідних сферах національної безпеки (кіберзахист, забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері).

СК 2. Здатність аналізувати та оцінювати сучасний стан і тенденції розвитку міжнародних відносин та проблеми міжнародної безпеки, їх вплив на національну безпеку в контексті набуття Україною членства в НАТО.

СК 3. Здатність використовувати понятійно-категоріальний апарат теорії національної безпеки, аналізувати та розвивати структуру системи забезпечення національної безпеки та принципи її функціонування.

СК 4. Здатність аналізувати та прогнозувати розвиток безпекового середовища (глобальний, регіональний та національний аспекти) за окремими сферами забезпечення та видами діяльності (кіберзахист, забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері).

СК 5. Здатність організовувати цілеспрямовану діяльність щодо формування і реалізації державної політики у сферах національної безпеки та оборони.

СК 6. Здатність організовувати заходи територіальної оборони, мобілізаційної підготовки та мобілізації у межах посадових обов'язків.

СК 7. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі національної безпеки (кіберзахист, забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері) у широких та/або мультидисциплінарних контекстах за наявності неповної або обмеженої інформації з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.

СК 8. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення (мови програмування, пакети) для реалізації загальних завдань протидії протиборства в інформаційній сфері та спеціальних задач (операцій) у кіберпросторі.

СК 9. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми побудови інформаційно-комунікаційних систем та забезпечення їх безпеки в інформаційній сфері та кіберпросторі.

Науково-дослідна практика спрямована на досягнення програмних результатів навчання, які в інтегрованому (синтезованому) вигляді визначені у профілі освітньо-професійної програми «Кіберзахист у сфері інформаційних технологій та кіберпросторі» (від 11.09.2024 №29/3/1/1-1276/ві), а саме:

ПРН 1	Застосовувати системний аналіз та синтез для вирішення завдань забезпечення національної безпеки.
ПРН 2	Застосовувати вітчизняний та зарубіжний досвід забезпечення національної безпеки з урахуванням теорії національної безпеки під час здійснення професійної діяльності.
ПРН 3	Приймати обґрунтовані рішення з питань забезпечення національної безпеки держави (кіберзахист, забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері), у тому числі в умовах багатокритеріальності, неповних чи суперечливих інформації та вимог.
ПРН 4	Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.
ПРН 5	Розробляти та реалізовувати інноваційні проекти у сфері національної безпеки з урахуванням правових, соціальних, економічних та етичних аспектів.
ПРН 6	Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійної діяльності, результатів досліджень та інновацій, пошуку та аналізу відповідної інформації.
ПРН 7	Організовувати роботу колективу, забезпечувати професійний розвиток його членів та досягнення поставлених цілей.
ПРН 9	Синтезувати спектр заходів та підходів, що можуть використовуватись для вирішення проблем, пов'язаних з викликами глобальної, європейської та регіональної безпеці.
ПРН 10	Формувати елементи (складові) стратегії національної безпеки держави (за сферами забезпечення та видами діяльності) (кіберзахист, забезпечення державної безпеки в інформаційній сфері).
ПРН 11	Застосовувати загальну методологію, спеціальні методи і технології для розв'язання професійних задач у визначених законодавством сферах та за напрямками майбутньої діяльності.
ПРН 12	Застосовувати спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки і є основою для прийняття ефективних рішень, проведення досліджень та критичного осмислення проблем у галузі національної безпеки.
ПРН 13	Організовувати та здійснювати керівництво територіальною обороною, мобілізаційною підготовкою та мобілізацією у межах професійної компетентності.
ПРН 14	Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань національної безпеки до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 15	Управляти проведенням заходів у процесі забезпечення національної безпеки в різних умовах обстановки з використанням нових стратегічних підходів.
ПРН 17	Створювати та документально оформлювати організаційно-технічні та організаційно-правові моделі кіберзахисту, а також моделі захисту конфіденційності, організувати та розробляти системи кіберзахисту у сфері інформаційних технологій та кіберпростору, здійснювати моніторинг та аудит інформаційної безпеки та кібербезпеки на підприємствах, установах та організаціях різних форм власності.
ПРН 18	Критично осмислювати проблеми інформаційної безпеки та/або кібербезпеки, у тому числі на міжгалузевому та міждисциплінарному рівні, зокрема на основі розуміння нових результатів інженерних і фізико-математичних наук, а також розвитку технологій створення та використання спеціалізованого програмного забезпечення.
ПРН 19	Аналізувати та оцінювати захищеність систем, комплексів та засобів кіберзахисту, технології створення та використання спеціалізованого програмного забезпечення
ПРН 20	Обґрунтовувати використання, впроваджувати та аналізувати кращі світові стандарти, практики з метою розв'язання складних задач професійної діяльності в галузі інформаційної безпеки та/або кібербезпеки.
ПРН 21	Досліджувати системи та засоби інформаційної безпеки та/або кібербезпеки на об'єктах інформаційної діяльності та критичної інфраструктури
ПРН 22	Оцінювати ризики для інформаційної безпеки та/або кібербезпеки організації
ПРН 23	Аналізувати, контролювати та забезпечувати ефективне функціонування системи управління доступом до інформаційних ресурсів відповідно до встановлених стратегії і політики інформаційної безпеки та/або кібербезпеки організації.
ПРН 24	Досліджувати, розробляти та впроваджувати методи і заходи протидії кіберінцидентам, здійснювати процедури управління, контролю та розслідування, а також надавати рекомендації щодо попередження та аналізу кіберінцидентів в цілому.
ПРН 25	Аналізувати, розробляти і супроводжувати систему аудиту та моніторингу ефективності функціонування інформаційних систем і технологій, бізнес\операційних процесів у сфері інформаційної та\або кібербезпеки в цілому.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

3.1 Виконання індивідуального завдання студентами здійснюється в терміни, означені програмою науково-дослідної практики. Матеріали практичних результатів включаються до звіту з практики у відповідності з його структурою та обсягом.

3.2 Науково-дослідна практика для студентів проводиться згідно з навчальним планом для денної форми навчання. Протягом проходження практики та виконання основних завдань програми практики, кожен студент повинен отримати конкретні результати своєї роботи на підприємстві, установі, організації.

3.3 Програма науково-дослідної практики студентів складається з наступних частин:

- розробка індивідуального графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи та керівником практики від кафедри.

- визначення предмету та об'єкту дослідження, мети та завдань дослідження відповідно до закріпленої за здобувачем теми випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи;

- ознайомлення з науковими напрямками роботи на базі практики;

- ознайомлення з іноземними та вітчизняними науково-інформаційними джерелами за спеціалізацією, обрання наукової проблематики та формування бібліографії;

- збір та обробка даних щодо стану об'єкту дослідження на базі практики;

- ознайомлення з нормативно-правовою документацією за обраною проблематикою та формування напрямів удосконалення стану об'єкту дослідження;

- виконання індивідуального завдання відповідно до теми випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи ;

- написання звіту з науково-дослідної практики.

3.4 Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики студентами забезпечують закріплені за ними співробітники кафедри кібербезпеки центру кібербезпеки ННІ ІБ СК Національної академії СБ України. Завідувач кафедри призначає відповідального від кафедри за загальну організацію науково-дослідної практики та контроль за її проведенням.

3.5. Програма та структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем навчальних занять	Кількість годин					
	Усього	Л	СЗ	ПЗ	ЛЗ	СР
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Семестр 4						
Змістовий модуль 1. «Науково-дослідна практика»						
Тема 1. Розробка індивідуального графіку проходження практики. Узгодження його з науковим керівником випускної кваліфікаційної (магістерської)	10					10

роботи та керівником практики від кафедри.					
Тема 2. Визначення предмету та об'єкту дослідження, мети та завдань дослідження відповідно до закріпленої за здобувачем теми випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи	40				40
Тема 3. Ознайомлення з науковими напрямками роботи на базі практики	40				40
Тема 4. Ознайомлення з іноземними та вітчизняними науково-інформаційними джерелами за спеціалізацією, обрання наукової проблематики та формування бібліографії	40				40
Тема 5. Збір та обробка даних щодо стану об'єкту дослідження на базі практики.	60				60
Тема 6. Ознайомлення з нормативно-правовою документацією за обраною проблематикою та формування напрямів удосконалення стану об'єкту дослідження.	20				20
Тема 7. Виконання індивідуального завдання відповідно до теми випускної кваліфікаційної (магістерської) роботи	40				40
Тема 8. Написання звіту з науково-дослідної практики	10				10
Всього годин за змістовний модуль	270				270
Підсумковий контроль (диференційований залік)					

Організаційно-методичні вказівки до проведення навчальних занять та контрольних заходів: *за умови проведення науково-дослідної практики на базі Національної академії Служби безпеки України планувати проведення практичних занять в центрі кібербезпеки.*

4. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ, ПРОВЕДЕННІ ТА ПРОХОДЖЕННІ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

4.1. Порядок направлення студентів на практику.

Студентів направляють на практику згідно з наказом ректора Національної академії СБ України. Наказом визначається вид практики, терміни та місце її проходження, розподіл та закріплення студентів за керівниками практики від кафедри тощо. Проект наказу готується випусковою кафедрою.

Якщо за певних поважних причин студент не може пройти науково-педагогічну практику у заплановані терміни, у проекті наказу окремим пунктом

вказується термін позапланової практики, прізвища студентів та підстава перенесення термінів практики. Для перенесення термінів проходження практики завчасно повинні бути оформлені відповідні дозволи. Перенесення термінів практики здійснюється за письмовою заявою студента на ім'я ректора НА СБ України за погодженням з директором ННІ інформаційної безпеки НА СБ України та завідувачем кафедри.

Перед початком проходження практики студент повинен завчасно отримати інструктаж з практики на кафедрі. Проведення інструктажу студентів здійснюється під час проведення консультації. На консультації передбачається ознайомлення студентів з вимогами до проходження практики та оформлення необхідних документів. Студентам надаються наступні зразки документів для оформлення:

- лист-направлення на практику;
- графік проходження практики;
- щоденник практики;
- методичні вказівки до проходження практики.

4.2. Обов'язки керівників студентів-практикантів.

Для безпосереднього керівництва практикою кожного студента відповідно до навчального навантаження викладачів, кафедрою призначаються керівники.

Обов'язки безпосередніх керівників, призначених кафедрами:

- здійснюють контроль прибуття студентів на практику та подають відомості про їх прибуття директору ННІ ІБ СК НА СБ України;
- допомагають студентам в розробці індивідуальних завдань та надають вказівки для проходження практики, враховуючи специфіку конкретної спеціальності та роботи;
- надають роз'яснення з принципів питань, які виникають у студента щодо організації процесу наукової творчості;
- контролюють за своєчасністю формування та виконання індивідуальних графіків проходження практики студентами;
- сприяють організації індивідуальних навчальних занять студента-практиканта;
- консультують студентів щодо виконання індивідуального завдання практики та оформлення документів з практики;
- попередньо оцінюють роботу студентів на практиці за результатами звіту з практики, виконання індивідуального завдання та інших документів з практики;
- забезпечують своєчасне надання студентами на кафедру звітів з науково-дослідної практики та інших документів, необхідних для захисту, їх перевірку та візування;
- здійснюють, у разі необхідності, разом з керівником-організатором практики від кафедри, вибірковий контроль за проходженням практики студентами безпосередньо на базі практики.

4.3. Обов'язки студентів-практикантів.

Студенти ННІ ІБ СК НА СБ України при проходженні науково-дослідної практики зобов'язані:

- до початку практики на зборах, а далі в індивідуальному порядку, одержати від керівника практики від кафедри консультації щодо проходження практики і оформлення всіх необхідних документів;
- своєчасно (не пізніше зазначеної у направленні дати) прибути на базу практики;
- систематично працювати над виконанням завдань за програмою практики;
- вести щоденник практики, в якому фіксувати виконання відповідних етапів (розділів) календарного плану-графіку практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, зазначені у індивідуальному графіку проходження практики, та вказівками безпосереднього керівника;
- виконувати діючі на підприємстві (в організації) правила внутрішнього розпорядку, дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- постійно підтримувати контакти з кафедрою та у призначений керівником практики від кафедри термін з'явитися на проміжний контроль;
- висвітлити результати виконаної роботи та оформити їх у звіті про проходження практики, відповідно до встановлених і діючих вимог ННІ ІБ СК НА СБ України до структури та оформлення звіту;
- своєчасно надати на кафедру звітні документи та у належний термін захистити матеріали практики перед відповідною комісією.

Під час практики студент повинен розвинути та закріпити свої навички та вміння.

4.4. Обов'язки керівника практики від підприємства, організації (бази практики).

Керівник практики від підприємства – бази практики зобов'язаний:

- разом із керівником практики від кафедри розподілити студентів по підрозділах бази практики (у разі необхідності);
- здійснювати методичне керівництво і надавати допомогу студентам в одержанні необхідних матеріалів для виконання програми практики;
- контролювати роботу студентів, ведення ними щоденників практики і додержання трудової дисципліни;
- інформувати керівника практики від кафедри в разі порушення студентом трудової дисципліни;
- перевіряти звіти про практику, давати письмові характеристики на студентів з оцінкою їх ставлення до роботи, дотримання ними трудової дисципліни, рівня теоретичної і практичної підготовки.

Керівник практики від підприємства перевіряє складений та оформлений відповідно до вимог звіт про практику, засвідчує його підписом і печаткою. У

щоденнику коротко характеризує діяльність студента за час проходження практики.

5. ЗМІСТ ТА ПОРЯДОК ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНИХ МАТЕРІАЛІВ З НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ ПРАКТИКИ

5.1 Основні завдання науково-дослідної практики відображаються в індивідуальному графіку з дотриманням визначених у ньому термінів виконання завдань.

5.2 Студент здійснює відмітки та записує зміст і обсяг виконаної роботи у щоденник практики, а також її результати протягом всієї практики. Фактичне виконання засвідчують керівник практики від кафедри з відміткою про вчасність його представлення.

5.3 Основним документом, що свідчить про виконання студентом програми науково-дослідної практики є щоденник практики. Зміст щоденника повинен розкривати знання і уміння студента, набуті ним у вирішенні питань, визначених метою і завданням практики. Щоденник практики заповнюється індивідуально кожним студентом.

5.4. Після закінчення терміну проходження практики здобувачі звітують про виконання програми практики й індивідуального завдання (за наявності).

5.5. Форма звітності здобувача вищої освіти за практику – звіт, оформлений згідно з вимогами програми практики (одна або дві частини (текстова, додатки), обов'язково підписаний та оцінений керівником бази практики в друкованому (електронному) вигляді.

5.6. Звіт разом з іншими документами, встановленими Академією (щоденник, характеристика тощо), подається на рецензування керівнику практики від кафедри. Після доопрацювання та остаточного погодження з керівником практики звіт у друкованому вигляді подається на захист. Оформлюється звіт за вимогами, які визначені в програмі практики, та відповідно до єдиних вимог щодо оформлення текстових документів.

5.7. Звіт з практики здобувач вищої освіти захищає перед комісією, яка призначається завідувачем кафедри (три особи). До складу комісії входять керівники практики від кафедри, викладачі кафедри, які викладали здобувачам вищої освіти навчальні дисципліни. Результатом захисту практики є диференційований залік.

6. ЗАХИСТ МАТЕРІАЛІВ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

6.1 Результати навчання здобувача вищої освіти з навчальної дисципліни оцінюються за 100-бальною шкалою як сума балів поточного та підсумкового контролю із застосуванням наступних вагових коефіцієнтів, загальна сума яких дорівнює 1:

Вид контролю	Ваговий коефіцієнт
Поточний контроль (К)	0,8
Підсумковий контроль (ПК)	0,2

Підсумкова семестрова оцінка (ПСО) обчислюється за формулою: ПСО=К+ПК

6.2. Складниками для обчислення балу поточного контролю здобувача вищої освіти є:

Види навчальної діяльності	Кількість балів (максимальна)
Аналіз літературних джерел	10
Результати наукових досліджень	60
Оформлення звіту	10
Захист звіту з науково-дослідної практики	20

Мінімальна кількість балів для допуску до підсумкового контролю 60 балів.

6.3. Шкала оцінювання здобувача вищої освіти

Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за 100-бальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100	<i>Відмінно – відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок.</i> Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.
B	84-89	<i>Дуже добре – вище середнього рівня, але з кількома помилками.</i> Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна
C	75-83	<i>Добре – загалом правильна робота, але з певною кількістю помилок.</i> Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати,

		систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.
D	65-74	<i>Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків.</i> Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.
E	60-64	<i>Достатньо – виконання задовольняє мінімальні вимоги.</i> Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.
FХ	35-59	<i>Незадовільно – потрібна додаткова робота.</i> Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу
F	1-34	<i>Незадовільно – потрібна значна додаткова робота.</i> Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.

7. ІНФОРМАЦІЙНЕ ТА МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Основна література

1. Даниленко В.М. Методологія наукових досліджень у сфері забезпечення державної безпеки України / В.М. Даниленко. – Київ: НА СБУ, 2018. – 120 с.
2. Ладанюк А.П., Власенко Л.О., Кишенько В.Д. Методологія наукових досліджень: навчальний посібник/ Ладанюк А.П. – Київ: Ліра, 2020. – 320 с.
3. Вітвіцька С.С. Педагогіка вищої школи: практикум. – Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2023. – 174 с.
4. Ковальчук В. В. Основи наукових досліджень: Навчальний посібник. – К.: ВД «Професіонал», 2004. – 206 с.
5. Крушельницька О.В. Методологія та організація наукових досліджень: Навч. посібник. – К.: Кондор, 2006. – 206 с.
6. Марушкевич А.А. Педагогіка вищої школи. – К.: Логос, 2006. – 215 с.
7. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: Підручник. – К.: Знання-Прес, 2003.
8. Положення про про практичну підготовку здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти фізичних та юридичних осіб в Національній академії Служби безпеки України, К.: НА СБУ, 2025.

Допоміжна література

9. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи. – К.: Логос, 2003. – 221 с.
10. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології. – К.: Світ, 2004. – 147 с.

Нормативно-правові акти

1. Про інформацію: Закон України від 21 вересня 1999 р., № 1079- XIV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1992. – № 48. – ст. 651 (із змінами).
2. Про державну таємницю: Закон України від 21 вересня 1999 р., № 1079-ХІV // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1999. – № 49. – ст. 428 (із змінами).
3. Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2011. – № 32. – ст. 314 (із змінами).
4. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 1994. – № 31. – ст.286 (із змінами).
5. Про захист персональних даних: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2010. – № 34. – ст. 481(із змінами) .
6. Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007 – 2015 роки: Закон України // Відомості Верховної Ради України (ВВР). – 2007. – № 12. – ст. 102 (із змінами).
7. Закон України Про освіту 8. Закон України від 17 січня 2002 року № 2984-III «Про вищу освіту».
8. Наказ Міністерства освіти України від 08.04.1993 № 93 «Про затвердження Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України»;
9. Положення про організацію навчального процесу в НА СБ України;
10. Положення про кредитно-модульну організацію навчального процесу в НА СБ України;
11. Освітньо-професійна програма (ОПП) підготовки студентів 8 відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів та спеціальностей;
12. Освітньо-кваліфікаційна характеристика (ОКХ) підготовки студентів відповідних освітньо-кваліфікаційних рівнів та спеціальностей.

Адреса розміщення робочої програми навчальної дисципліни:

<https://moodle.academy.ssu.gov.ua/>

(офіційний вебсайт НА СБУ / платформа дистанційного навчання / електронний ресурс навчально-наукового інституту, кафедри, бібліотеки тощо)

8. Дані про перегляд робочої програми навчальної дисципліни

№ п/п	Дата, номер протоколу засідання кафедри (спільного засідання кафедр)	Рішення за результатами перегляду	Підпис керівника кафедри
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			